

ESKİ KONYA GÖLÜ KUVATERNER ÇÖKELLERİNİN OSTRAKODLARI VE ORTAMSAL YORUMU

Atike Nazik^a, Emine Şeker^a, Sevinç Kapan^b, Arif Delikan^c, Ahmet Demir^c,
Kemal Olgun^d, Ülkü Sayın^{e,f}, Gamze Ekici^d, Hülya Aydın^g

^aÇukurova Üniversitesi, Jeoloji Müh. Bölümü, Adana

^bÇanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Jeoloji Müh. Bölümü, Çanakkale

^cSelçuk Üniversitesi, Jeoloji Müh. Bölümü, Konya

^dDSİ 4. Bölge Müdürlüğü, Konya

^eSelçuk Üniversitesi Fizik Bölümü, Konya

^fSelçuk Uni. İleri Teknoloji Araştırma & Uygulama Merkezi, Konya

^gDokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Bölümü, İzmir

(anazik@cu.edu.tr)

ÖZ

“ESR tekniği ile Konya Havzasındaki Kuvaterner Birimlerinin Tarihlendirilmesi ve Jeolojik Değerlendirilmesi” başlıklı TÜBİTAK 114Y237 no’lu proje kapsamında, Konya Havzasında yer alan ve yaklaşık 10.000 yıl önce kurumuş olan Eski Konya Gölü’nün güneyinde yer alan Adakale köyünün kuzeyinde yapılan 7 metre derinliğindeki bir yarmadan ölçülen L8 kesitine ve FSK-1 sondaj karotuna ait örneklerin ostrakod içeriği çalışılmış ve ortamsal olarak değerlendirilmiştir.

İnceleme alanında, Jura-Kretase yaşlı Lorasdağı, Pliyosen-Erken Pleyistosen yaşlı İnsuyu Formasyonları, Kuvaterner yaşlı Adakale Volkanitleri, Kuvaterner yaşlı Hotamış Formasyonu ve Güncel olarak alüvyonlar yer almaktadır. Araştırma, Hotamış Formasyonu çökellerinde sürdürülmüş olup, birim marn, çakıl, kumlu çakıl, ince kum, çamur, silt, kil ve organik malzemelerden oluşmaktadır.

Yarmadan ve sondajdan derlenen örneklerde *Candona parallela pannonica*, *Candona neglecta*, *Pseudocandona compressa*, *Cyclocypris ovum*, *Ilyocypris bradyi*, *Ilyocypris decipiens*, *Prionocypris zenkeri*, *Heterocypris salina*, *Limnocythere inopinata*, *Cyprideis torosa*, *Amnicythere* sp., *Euxinocythere* sp. ve *Scordiscia* sp. türleri tanımlanmıştır. Tanımlanan ostrakod cins ve türleri Holarktik bölgeye aittir. Bu türlerden Miyosen’den 6, Pliyosen’den 1 ve Pleyistosen’den 3 tür günümüze kadar bilinmektedir. Ayrıca, ESR (Elektron Spin Rezonans) yöntemiyle L8A yarmasında 42.009 ± 4.239 ile 25.276 ± 1.732 yıl arasında sayısal yaş bulgusu ile birimin çalışılan bu seviyeleri Geç Pleyistosen olarak değerlendirilmiştir.

Sondaj ve mostralardan derlenen örneklerde tanımlanan ostrakodlar ile birlikte molluskler ve chara oogonia’ları bulunmuştur. Tanımlanan ostrakod cins ve türleri, gölün tuzluluğunun tatlı sudan ($\%<0.5$) oligohaline ($\%0.5-5$) kadar değiştiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ostrakod, paleoortam, Pleyistosen, Konya

OSTRACODS OF THE QUATERNARY OLD KONYA LAKE SEDIMENTS AND THEIR ENVIRONMENTAL EVALUATION

Atike Nazik^a, Emine Şeker^a, Sevinç Kapan^b, Arif Delikan^c, Ahmet Demir^c, Kemal Olgun^d, Ülkü Sayın^{e,f}, Gamze Ekici^d, Hülya Aydın^g

^aÇukurova University, Dept. of Geological Engineering, Adana

^bÇanakkale Onsekiz Mart University, Dept. of Geological Engineering, Çanakkale

^cSelçuk University, Dept. of Geological Engineering, Konya

^dDSİ 4. Regional Directorate, Konya

^eSelçuk University, Dept. of Physics, Konya

^fSelçuk Uni. Advanced Technology Research & Application Center, Konya

^gDokuz Eylül University, Dept. of Physics, İzmir

(anazik@cu.edu.tr)

ABSTRACT

Ostracod content of the Quaternary Old Konya Lake sediments and their environmental significance were evaluated by using the samples taken from a 7 meter deep trench and a drilling core at the north of Adakale village located to the south of the Old Konya lake which was dried about 10.000 years ago in the scope of a TÜBİTAK 114Y237 project titled as "Dating and geological evaluation of Quaternary units in Konya basin by ESR technique".

In the study area, Jurassic- Cretaceous Lorasdağı Formation, Pliocene- early Pleistocene İnsuyu Formation, Quaternary Adakale volcanics, Quaternary Hotamış Formation and actual alluvium crop out. The Hotamış Formation which was sampled comprises mainly marl and pebble, sandy pebble, fine sand, silt and organic rich clay.

Candona parallela pannonica, Candona neglecta, Pseudocandona compressa, Cyclocypris ovum, Ilyocypris bradyi, Ilyocypris decipiens, Prionocypris zenkeri, Heterocypris salina, Limnocythere inopinata, Cyprideis torosa, Amnicythere sp., Euxinocythere sp. ve Scordiscia sp. species and genera of Ostracoda were described. They are belonging the ostracods in the Holarctic region. Of these species, 6 have a range from Miocene to recent, 1 from Pliocene to recent and 3 from Pleistocene to Recent. Based on the date obtained from three levels on the L8 trench by means of ESR method as being between 42.009 ± 4.239 year BP and 25.276 ± 1.732 year BP, It is concluded that the studied part of the Hotamış formation is Late Pleistocene in age.

Along with the ostracods described from drilling core and trench, molluscs and chara oogonia were also determined. The defined species and genus of ostracoda show that the salinity of the lake water changed from fresh water ($\text{‰} < 0.5$) to oligohaline water ($\text{‰} 0.5-5$).

Keywords: Ostracoda, paleoenvironment, Pleistocene, Konya